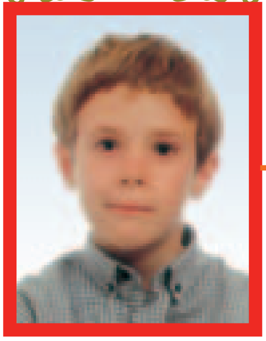

Eduardo Cañón Basabe

L.H. 3. zikloa ✻ "Kiru egiptiarra"

[Nire kirolik gustokoena futbola da eta
ingurunea ikastea atsegin dut]

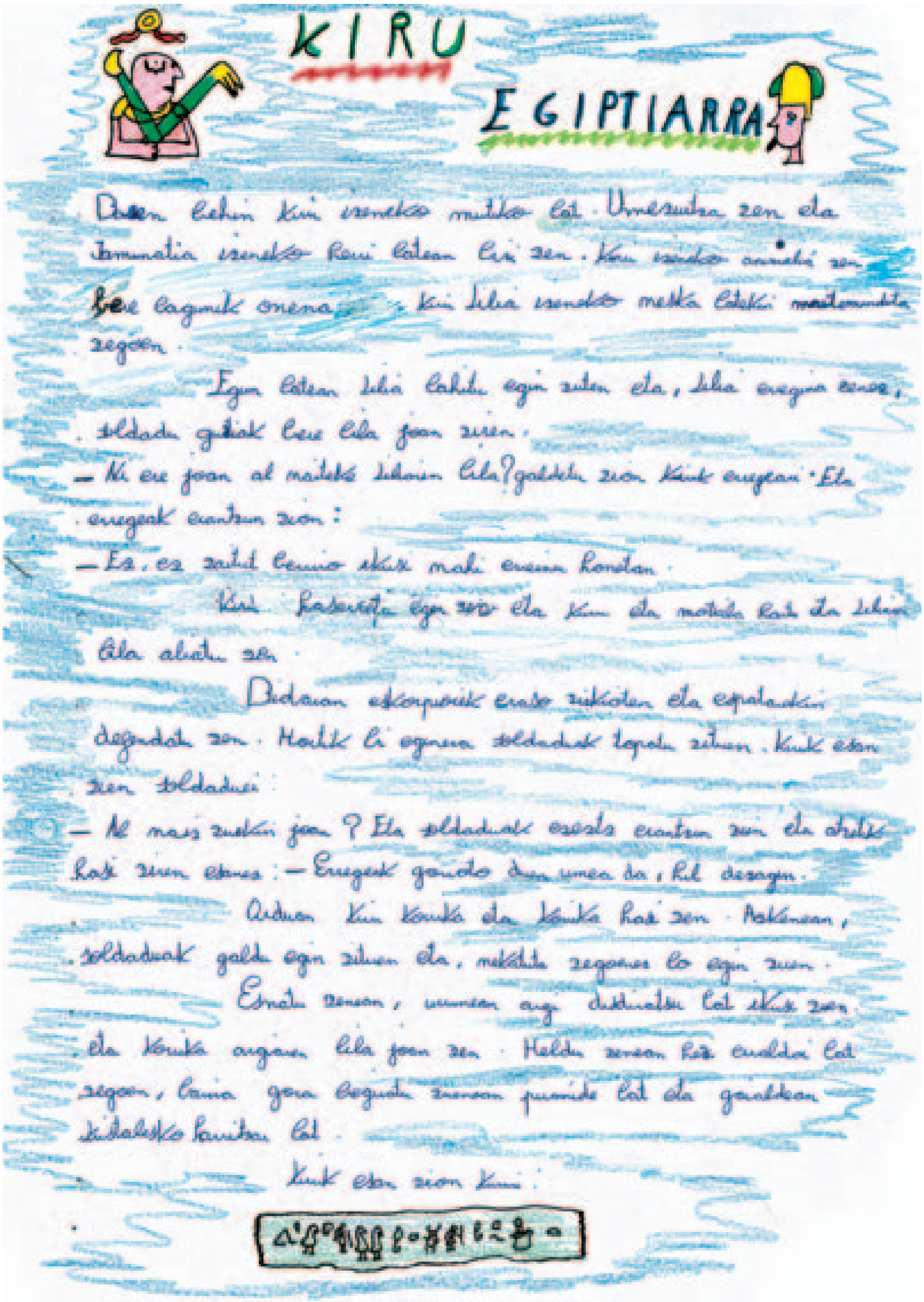

Duela behin Kiru izeneko mutiko bat. Umezurtza zen eta [illegible] izeneko herri batean bizi zen. Kiru izeneko [illegible] zen bere lagunik onena. Kiru Ilia izeneko neska batekin maitemindurik zegoen.

Egun batean Ilia bahitu egin zuten eta, Ilia erregina zenez, soldadu guztiak bere bila joan ziren.

— Ni ere joan al naiteke Iliaren bila? galdetu zion Kiruk erregeari. Eta erregeak erantzun zion:

— Ez, ez zaitut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Kiru haserretu egin zen eta Kiru eta [illegible] [illegible] Iliaren bila abiatu zen.

Bidaian [illegible] [illegible] [illegible] eta [illegible] [illegible] zen. Hurrengo egunean soldaduak topatu zituen. Kiruk esan zien soldaduei:

— Ni nora zoazte joan? Eta soldaduek [illegible] erantzun zion eta [illegible] [illegible] esanez: — Erregeak [illegible] [illegible] da, Ilia desagertu.

Orduan Kiru [illegible] eta [illegible] [illegible] zen. Azkenean, soldaduak galdu egin zituen eta, nekatuta zegoenez lo egin zuen.

Esnatu zenean, [illegible] [illegible] [illegible] bat ikusi zuen eta [illegible] [illegible] bila joan zen. Heldu zenean [illegible] [illegible] bat zegoen, baina gora begiratu zuenean piramide bat eta ganbaran [illegible] [illegible] bat.

Kiruk esan zion Kiru:

— Begiratu zer dagoen Kexiaren atzean Kun, eta Kun Tkori bat zenez, oraz ikusi zuen zer zegoen, eta Kun oso ondo komunikatzen zenez animaliekin Kuk esandakoa ulertu zion eta orduan kontatu zen Kuk ikusi zuena Ira Rewa zela. Sarbideko mordo bat topatzen egon egon zenean esan zion Kuk:
— Sarrera bat topatu dut. Eta Kun barrura sartu zen.
Piramide erraldoi bat ikusi zuen eta piramidera joan zen. Ira Rekon Rewa zen eta Lilia bahitu zutenak Jinko zandoiak ziruditen.
— Horrek esan nahi du, Lilia, piramide Rewaren barruan dagoela
esan zuen Kuk.
Kun eta Kun barrura sartu ziren eta gutxien espero zutenean
¡Pum eta pum! Kun tranpa batean erori zen.
Tranpa zulo sakon bat zen. Baina Kuk ez zuen etxe, soka bota eta zulotik alde egin zuen, 200 metro egin zituenean ate bat topatu zuen. Atean hau jartzen zuen [illegible] = Kul
Baina Kuk eta Kuk ez zuten beldurrik eta ireki zuten.
Atearen atzean sarkofagoak zeuden. Kuk sarkofago bat ireki zuenean barruan momia bat aurkitu zuen. Eta ondoan urrezko giltza bat zegoen eta, giltza hartu eta atea topatzen hasi zen. Bat-batean Kuk atea aurkitu zuen. Atean hau jartzen zuen [illegible] = Maldizioa eta Kuk, beldur gabe, atea ireki zuen eta atearen atzean Lilia zegoen.
Dabilkariak barruan egin zuten eta Kuk eta Kuk pentsatu zutenean irabazi zutela bahiturik gehiago agertu ziren. Kuk pentsatu eta pentsatu ostean idea bat eman zioten barrura. Lilia hartu eta ihes egin.
[illegible] [illegible]

Orduan Lelia hartu da momentuan erregearen soldaduak agertu ziren. Bapatean Kin konturatu zen soldaduak sorginduta zeudela. Egin bat hartu eta soldaduei eman eman zien eta alaiak eta onak bihurtu ziren.
Kink pentsatu zuen erregea ere sorginduta zegoela Jonnatana hold
zirenean erregeari posoi bat eman eta benetan alaia eta ona bihurtu zen.
Azkenean Lelia eta Kin ezkondu egin ziren eta pozik bizi ziren.
Hala bazan edo ez bazan sartu dadila Gernikako plazan eta atera dadila Durangoko plazan.

Eduardo Goñon Dasale
C.D

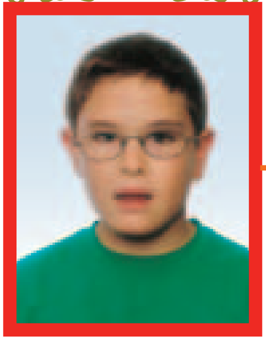

TXANTON FREUNDLICH ZUBIAGA

L.H. 3. zikloa * "Saturnoren Eraztuna"

[Txikitatik gustatu zait nire lagunekin ondo pasatzea]

SATURNOREN ERAZTUNA

Eguzki-sistemako egun batean Jose izeneko gizon bat arilentsoko gauzak aztertzen zebilen. Beraiekin zeuden astronautek esan zioten gauza interesgarriak daudela Saturnoko eraztunean. Saturno umore txarrekoa zen eta ez zion inori uzten bere eraztuna kentzen. Astronautek esan zioten Joseri kontuz ibiltzeko zeren ostuten bazion eraztuna Marte oso detektibe ona zela eta segurua asko arin harrapatuko zuela. Hala ere, Josek ostu egin zion eraztuna Saturnori bera lo zegoenean. Handik irten baino lehenago oharrtxo bat utzi zuen eta honela esaten zuen:

"Marte, inoiz ez nauzu aurkituko eta Saturno, amaitzen dudanean emango

dizut eraztuna. Gizon misteriotsuaren partez."

Jose, Eslolakus izeneko galaxia ezkutu batera joan zen eta hasi zen Saturnoren eraztuna aztertzen. Lehenengo hasi zen txirrista eginez eraztun gainean ikusteko ea zelako abiadura hartzen zuen, eta gero ea zenbat kolore zituen eraztunak... Eta eraztuna aztertu ondoren Plutonera joan zen bere etxetik hurbilago zegoelako. Saturno esnatu zenean berehala konturatu zen ez zuela bere eraztuna.

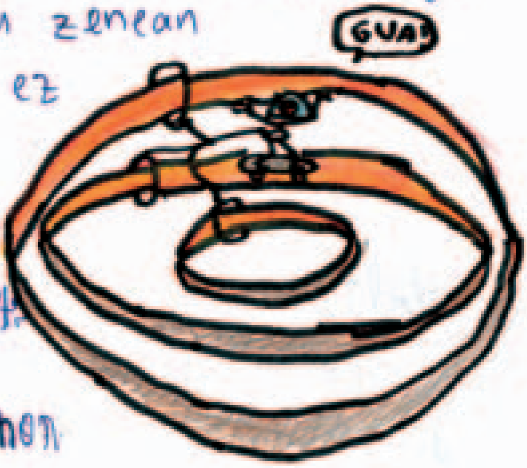

Segidan Marte detektibeari deitu zion. Marte oso detektibe ona zen eta hurrengo egunerako jakin zuen nor zen lapurra. Baina Jose dagoeneko ihes eginda zegoen. Oso ondo ezkutatu zen Plutonen, zeren Pluton itsua zen eta ezin zuen ikusi noren bazegoen bere gainean. Pluton, nahiz eta itsua izan, bere gainean zeozer nabaritzen zuen, eta Marte detektibeari deitu zion. Orduan, Marte Pluton aztertzen hasi zen. Nahiz eta Jose oso ondo

ezkutatuta egon, Plutoneko kraterren batean, azkenean Martek aurkitu egin zuen Jose. Martek Joseri esan zion orduan Saturnori barkamena eskatzeko eta eraztuna berehala bueltatzeko, eta Josek, damuturik, horixe egin zuen, eta horrela ikasi zuen eskatu gabe ez dela ezer hartzen.

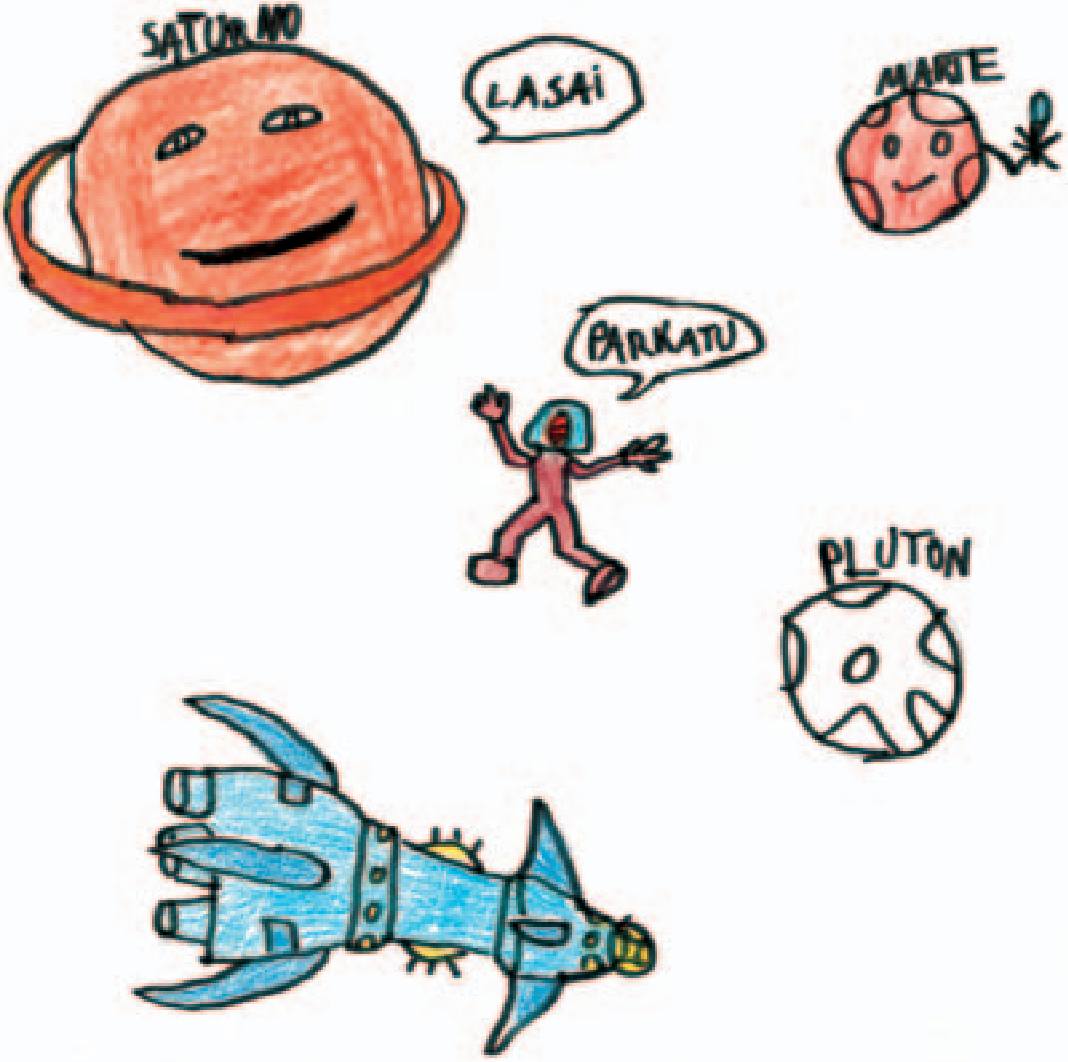

MILIA ORTIZ DE PINEDA TRABUDUA

L.H. 3. zikloa * **"Mendian"**

[Mendira joatekoa gustoko dut]

Behin batean, bazen gizon bat ehizan joan nahi zuena. Antton deitzen zen. Motxila prestatu eta basora joan zen, urtxintxak ehizatzera. Mendia igotzen hasi zen, oso garaia zen, eta gose zelako gelditu zen. Pixka bat pentsatu ondoren, hamaiketakoa beranduago egitea erabaki zuen, Jesarri eta alboranto hurbilduz fondoko berezi batzuk hartu zituen eta gorde. Apur bat gehiago ibili eta gero heldu zen.

Bapatean urtxintxa bat ikusi eta ondo destatu ondoren Tiro egin zuen. Tiroa egin bezain laster, zerbait atzean sentitu eta laprast egin zuen:

—Ai lagundu! —oihukatu zuen.— Harte bat! ¡Ai! ¡Ai! ¡Ai!

Bala sartu zait! —esan zuen.

Han bizi ziren urtxintxa denak ilkartu eta hartza urpuztik bota zuten.

Ehiztari gizajoak, lida sarturik zuela, min pila sentitzen zuen:

—Ai! Ai! Mesedez! Deitu norbaiti!

Orduantxe neska xarmant bat irten zen etxe batetik:

—Kaixo! —agurtu zuen ahots xamurrez.

—Ni baso honetako zaintzailea naiz eta animaliak horrela tratatzea ez zait ongi iruditzen.

—Baina, orain lagundu! Arrisku larrian nago! —erantzun zion ehiztariak.

—Ongi da —erantzun zuen asperduraz—. Begira, hemen basoan, perretxiko gorri batzuk daude, oso onak direnak sendatzeko. Orain noa bila.

—Ez! Itxaron pixka bat! Nik lehen bi hartu ditut! —perretxikoak hartu zituen eta eman zizkion.

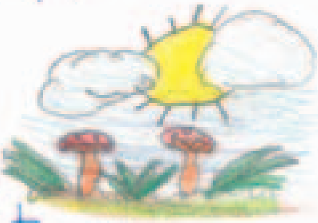

Basozainak, perretxikoak aztertu eta prestatu ondoren, eman zizkion ehiztariari:

—Jan itzazu eta ikusiko duzu nola hobetzen zaren.

—Jam-jam... A! orain oso ondo sentitzen naiz ez naiz ezeren beldur.

—Libre utziko zaitudala uste baduzu oker zaude. Zeren eta nik bakarrik askatzen zaitut

berriro ehizatzen ez bazuen.
—Ongi da. —erantzun zuen ehiztariak
—Orain etorri nirekin mesedez, basoa erakutsiko dizut.
(Basotik joan zirenean...)
—Ai ene! Zer da hori?
—Hori Laysartona nieelita da eta ez dauka pozoirik.
—Beno, jarrai dezagun hortik urjauzia ikustera.

Hortik aurrera oso lagunminak egin ziren. Ehiztarik basozainarekin bizitzera joan zen, ehiza utzi eta basoa zaintzen hasi zen.
Handik hilabete batzuetara ezkondu eta oso zoriontsu bizi ziren baso hartan.

Milia

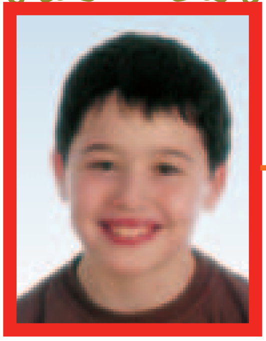

ENEKO IZAGIRRE

L.H. 3. zikloa ✻ "Agurea eta astoa"

[Abenturazko liburuak irakurtzea gustatzen zait]

AGUREA ETA ASTOA

Andoaiko Aitzatz herriaren inguruan zegoen mendi batean, agure bat bizi zen. Ez zuen lagunik, bera... bat zuen, bere astoa. Asko haserretzen zen agurea, umeak beti horri zirikatzen zebiltzalako. Astoa, bere aldetik, agurea bezala zebilen. Umeek harriak jaurtitzen zizkioten eta ondorioz, beti zebilen kartsu, beldurrak ematen bildurrez. Agureak 75 urte inguru zituen, ile zuri-zuria zuen, koadrodun alkandora zeraman, panazko prakak, zerrikoa eta, nola ez, txapela.

Baratzan aitona oso adeitsua eta bihotz onekoa zen. Gaztetatik zeukan astoa, eta gauza askotan laguntzen zion: agurea ateratakoan, astoak eramaten zuen. Behereagoko baratza batean zeukan garia ere, berak laguntzen zion tiratzen. Eta gutxi hau gutxi balitz, menditik jaisterakoan ere, askotan laguntzen zion.

Egun batetan, beti bezala, zeitondoan zegoen lero-lero, eta bat-batean astoa arrantzaka entzun zuen. Orduan, kortara korrika joan eta... zer eta, umeak harriak jaurtitzen!. Haserre bizian joan zen korrika bere makila hartuta, eta bere baitan pentsatu zuen: "ume gaiztoak, beti berdin". Atetik irten zenean garrasika esan zuen:

— Alde hemendik, ume zorritsu koloakoak!

Umeak zijtu bijan irten jiran. Agureak, etxera sartzera joan zenean, oihu handia entzun zuen, biro eman eta, korrika eta presaka joan zen, ea zer gertatu zen ikustera. Holako batean, lurrean itzelezko zuloa ikusi zuen eta barruan ume bat.

—Norbait al dago hor? —galdetu zuen agureak.

—Lagundu!!! —erantzun zuen barruan zegoen umeak.

—Orain aterako zaitut hortik!. Itxaron pixkat!

Esan eta egin. Abiadan joan zen bere etxerantz. Egin zuen sinetsi bati berari giritzatzen zebiltzan umeetako bati lagunduko ziola. Baina ongi pentsatuta egin zuen lertan beltera etz. Korrika bizian segitu zuen eta etxera iritsi zenean, soka luze bat eta egur xafla bat hartu, eta bere astoaren gainean jarri zituen. Zulora iritsi zenean, soka lotu zion astoari, eta zulo barrura bota zuen sokaren beste muturra.

—Estutu gogor soka horri! —esan zion umeari.

Ondoren, astoari gogor tiratzeko esan zion, eta umea zulotik kanpo atera zuten. Berehala, umeak hanka handituta zeukala ikusi zuen, eta hauxe esan zion:

—Hanka trakatu dut!

Hori esan eta segituan egurrezko xafla hankara lotu zion askorik ez mugitzeko. Astoaren gainean jarri zuen umea, eta herrirantz abiatu ziren.

Herrira iritxi jirenean, andra bat hurbildu jitzaien esanez:

— Eskerrak Jainkoari ondo zaudela, Iker!

Agurea atoan konturatu zen andre hori mutikoaren ama zela.

— Hau ez al da mendian bere artzearekin bizi den aitona? Ez zait gizon arraroa iruditzen, gainera berari esker, onik atera zara!

Umeak bere lagunei kontatu zionean, euren artean jin egin zuten ez zutela berriro inor jirikatuko, eta herrikoek, bere aberez, festa bat egin zuten. Azkenean, agurea eta artza bakean bizi izan ziren.

Eta hala bazan edo ez bazan, Gernikako plazan piper guztiak dantzan.

Maria Álvarez Rivas

L.H. 3. zikloa * "Amatxo, hartuko dugu katutxoa etxean?"

[Arkeologoa izatea gustatuko litzaidake]

Amatxo, hartuko al dugu katutxoa etxean?

Ni animalia zalea nintzen. Animaliak izugarri gustatzen zitzaizkidan, baina kontua zen amak ez zidala uzten animaliarikedukitzen.

Egun batean, eskolatik etxera nindoala, katu txiki polit bat ikusi nuen kalean. Bera laranja kolorekoa zen eta ez zeukan ile askorik. Nik banekien amak ez zidala utziko edukitzen baina, hala ere, hartu egin nuen. Saiatu behar nintzen, bestela katutxoa kalean geratuko zen izoztuta eta janaririk gabe. Besoetan neramala etxerako bidean jarraitu nuen.

Etxera heldu nintzenean, kaxa handi batean sartu eta pernila eman nion jateko. Gero nire jertse batekin

estali nuen, hotz baitzen. Noski, hori dena ama konturatu gabe egin nuen. Geroago, kalera joan nintzen katuentzako janari berezia erostera eta saski bat

lo egin zezan. Gaua heldu zen eta katutxoa lo zegoen bere saskian. Ni ere lotara joan nintzen, biharamunean beste egun bat izango zen eta.

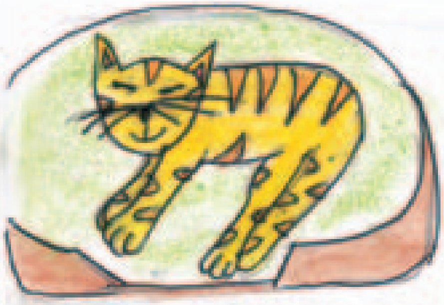

Jaiki eta armairua hartzera joan nintzen. Zapatua zen eta ez neukan inolako presarik baina katua logelan zegoela konturatu nintzen eta inoiz baino arinago jan nuen. Ehunaitutekoan, katua armairuaren atzean sartu nuen berriz kaxa eta guzti ezkutatzeko eta jatekoa bete nion. Ondoren, kalera joan nintzen lasai-lasai. Kalean lagunekin egon nintzen. Katutxoaren historia kontatu nien eta guztiek nahi izan zuten etxera etortzea katua ikustera. Baina hori ezinezkoa zela esan nien, sekretua zela eta

amak ez zekiela ezer. Gainera, parez gero ama konturatu egingo zen eta katua etxetik bidaliko zuen.
Etxera joateko ordua heldu zen jada. Etxera heldu eta ama atearen aurrean zutunik eta besoak gurutzaturik zituela zegoen. Nik ez nekien zergatik zegoen horrela eta galdetzera nindoan momentu berberean konturatu nintzen behar bada amak garbiketa sakona egingo zuela nere logelan eta, agian, katua topatuko zuela.
Eta bai, hori zen gertatu zena. Amak esan zidan guzti-guztia azaltzeko eta nik hala egin nuen.
Amari katutxoa gordetzeko eskatu nion eta berak azalpena entzun eta gero baiezkoa eman zidan. Ezin nuen sinestu!!!!! Baina hori bai, nik zaindu beharko nuen. Poz zoratzen negoen eta lagunei deitu nien katua ikustera etortzeko.
Orain, katuarekin jostatu ahal naiz etxe osoan zehar eta ez izkina batean eta izkutaturik

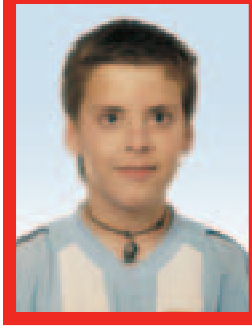

Martin Elguezabal

L.H. 3. zikloa * "Liburu misteriotsu bat"

[Marraztea eta musika entzutea oso gustoko ditut]

LIBURU MISTERIOTSU BAT

Patxi, 11 urteko mutiko bat zen, euskalduna eta oso liburuzalea.

Behin, gurasoek izenbururik gabeko liburu bat oparitu zioten, bere urtebetetzean.

Patxik, adizioa hartu zion eta 57. orrialdetik zihoala, liburuari argi bat piztu zitzaion eta gero Patxi irentsi zuen.

Liburuaren barruan zegoela, zuhaitz baten azpian agertu zen berdez jantzirik eta ezpata batekin. Bat-batean, adarbakar bat agertu zitzaion bere aurkezteko. "Adar deitu zion eta biak batera basoan zehar abiatu ziren.

Basoan dragoi bat aurkitu zuten arratoi bati segika eta salbatzea erabaki zuten. Orduan, Patxik bere ezpata hartu zuen baina alferrik, dragoiak suaz kiskali egin zuen eta Patxi ikaratu egin zen. Patxik pixka batean pentsatu ondoren ezpata kiskaldua sartu zion dragoiari eta hil egin zuen.

Arratoiak, eskertzeko, zer nahi zuen galdetu zion eta Patxik honela erantzun:

– Mundu honetatik (h)atera nahi dut.

Eta arratoiak:

– Lagunduko dizut, baina, oso arriskutsua da asti handiaren hiru proba gainditu behar dituzu.

– Ongi da, gaindituko ditut, ikusiko duzu!

Hortik ordu batera artiaren kobazulora heldu ziren eta bertara sartu ostean, artiarekin topatu ziren.

Artiak orduan:

- Zertan etorri zarete nire kobazulora?
- Mundu honetatik ihes egin nahi dut.- erantzun zion Patrik:
- Bai baina hiru proba gainditu behar dituzu, lehenengoa, zure lagunik onena hil egin behar duzu.

Eta hurrengo egunean "Zure lagunik onena hil" izenburua zuen liburu bat idatzi zuen eta artiak proba gainditu zuela esan zion.

- Bigarren proba hauxe da - esan zuen artiak - aurkitu zortzi hatzamar dituen gizaki bakarra.

Eta bilaka-bilaka, berak artiak zortzi hatzamar zituela konturatu zen eta horrela proba gainditu zuen.

— Hirugarren eta azkeneko groga esango dizut. Igarkizun hau igarri behar duzu... Zer da zer jateko erosten eta jaten ez dena?

Pixka bat pentsatzen egon eta gero, jun-ramantuak esaten hasi zen, eta bat-batean...

— Platerak, kubiloekin apurtuak, ezeudore eta koilarekin lagunduak! - esan zuen Patrik oso haserre.

Artiak orduan, groga gainditu zuela esan zion erantzuna, platerak, kubiloak etab. zirelako.

Patxi orduan poztu egin zen eta ebrea behatz puntetan zuela konturatu zen.

Gero, artiak portal bat ireki zuen eta Adai patxirekin joan zen. Geroztik, Adar zerrental elegante bat da eta beti dago Patxirekin.

AMAIERA

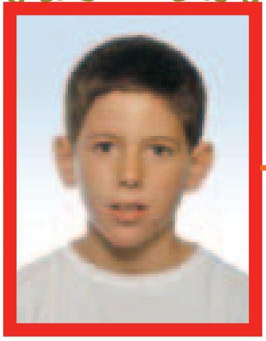

AITZOL ONAINDIA ALBERDI

L.H. 3. zikloa * "Iturburuko ur misteriotsuak eta lamiak"

[Futbola maite dot]

ITURBURUKO UR MISTERIOTSUAK ETA LAMIAK

Orain dela urte asko eta asko Nafarroako mendi batean bazen herriska pobre bat. Bertako bizilagunak beldurturik zeuden menditik jaisten zen ibaiko iturburura joaten ziren guztiak bertan gelditzen zirelako. Eta beraiek ziotenez iturburuan lamiak bizi ziren.

Egun batean biltzar bat egin zuten udaletxean eta batzuk hauxe esan zuten:

—Iturburua zarratzea da irtenbiderik onena! Horrela lamiak bertatik ihes egin beharko dute eta bakean biziko gara.

Eta esan eta egin. Iturburura joan ziren eta zarratu egin zuten.

Gero, bueltan iturburua zabaldu zen eta lamiak ez ziren joan.

Orduan, beste batzar bat egitea erabaki zuten eta ehiztari batzuek hauxe proposatu zuten:

—Lamiak ehizatu behar ditugu! Horrela hil eta ez da lamiarik

egongo.

Batzuek ez zuten nahi, baina beste batzuek joan egin ziren. Orduan mendiko ikurburura heltzean gezik eta tiroak jaurtitzen hasi ziren.

Baina, lamia bat ere ez zuten ikusi hilda eta amore eman zuten. Baina joan ahala jendeak desagertzen jarraitzen zuen eta beste biltzar bat egin zuten. Gero batzuek hauxe proposatu zuten:

— Tratua egingo dugu lamiekin.

— Baina hori ezinezkoa da, lamiek eta herritarrek tratua egitea legearen aurka dago. — esan zuten besteek.

— Baina zer nahiago duzue jendea desagertzea edo legea haustea — esan zuen gizon batek.

Eta beste batek erantzun zuen:

— Nik legea haustea nahiago dut. Gainera gure herrian ez dago zigorrik.

Horrela denok hurrengo egunean bildu egin ziren eta mendira igo ziren. Mendian ibiltzen hasi ziren lamiak aurkitu nahian, baina ez zuten lortu. Gero, lamiak atera egin ziren eta beraiek ere gizakiekin tratua egitea erabaki zuten. Hurrengo egunean gizakiak mendira igo ziren eta lamien buruzagiak eta herriko alkateak batzar bat antolatu zuten:

-Erreketatik beste erreka batera joan behar zarete.

Eta lamiak hauxe erantzun zion:

- Baina iturburuko ur horiek galdu ezin ditugu guk.

- Baina zergatik ez?- galdetu zuen alkateak.

Eta lamiak:

- Ur horiek guretzat beharrezko proteina eta mineralak dituztelako.

-Orduan tratu hau egingo dugu: herritarrak doazenean zuek

ematako ur garbia eman eta herrira ekarriko du - esan zion alkateak.

Horrela hori egingo zutela hitz eman zuten.

Azkenean, hori eginez jende gehiagorik ez zen desagertu eta herritarrak lasai eta pozik bizi dira. Eta esaten dutenez oraindik jendea mendira igotzen da lamiei ur gozoa eskatzera.

Aitzol Onaindia Allendi 6.B San Pidel

BIHOTZA URBERUAGA

L.H. 3. zikloa * "Erregina gaixoa"

[Irakurriz aparte dantzan egitea gustatzen zait]

Lur eta Eguzki

Denok haserretzen gara noizbait norbaitekin, gurasoekin, lagunekin... ba orain kontatuko dizuedan istorioan lagun handiak ziren bi haserretzen dira.

"Eguzkia eta Lurra".

Orain dela bost urte, Euskal herriko herri batean Eguzki izeneko neskatila bat bizi zen. Neskatila horri bere izenak, eguzkia menperatzeko botere ikaragarriak eman zizkion, baina bera oraindik ez zen horretaz jabetu.

Eguzki bizi zen herriaren oso hurbil, Lur izeneko beste neskatila bat bizi zen. Hark ere boterea zituen, baina, ez eguzkia menperatzearenak, lurra menperatzearenak baizik. Lur ere ez zen horretaz jabetu.

Egun batean Lur eskolatik etxera heldu eta amak bere aitaren lanaren kontuengatik, beste herri batera joan behar zirela bizitzera esan zion. Hau da, Eguzkiren herrira.

Lur oso neskato jatorra zenez, ez zuen gaizki hartu eta ez zuela joan nahi esan beharrean, oso pozik jarri zen.

Aste bat igaro ondoren Eguzkiren herrira joan ziren, Arratera.

Lur Arratera heldu eta hurrengo egunean eskolara joan zen.

Eskolan andereinoak gela guztiaren aurrean aurkeztu eta gero mahai batean eseri zuen. Han ezagutu zuen Eguzki.

Lurrek lagun ikaragarri asko egin zituen: Jon, Markel, Aitziber, Alazne... eta horien artean, Eguzkiren lagun handia egin zen.

Eskola amaitu zenean Eguzkik Lurri bere etxera lagundu zion eta Lurren amak gaileta batzuk jatera gonbidatu zuen.

Egunak pasatzen joan ziren, asteak ere bai, eta zeozer a-rraroa sumatzen hasi ziren, gaua ez zen agertzen eta bazekiten mundua biraka dabilela, ba orain mugimendua igertzen zuten. Bat-batean konturatu ziren lurrak gero eta bira azkarragoak ematen zituela, eta eguzkia, behin agertu zenetik gehiago ez zen joan. Gauza guztiak ondo aztertu zituzten, lurrarena, eguzkiarena, beraien izenera... eta azkenean konturatu ziren, gertatzen ari zenaren guzti horretan zeozer ikusirik zeukatela. Eguzkik, – Eguzki joan zaitez. Esan eta bat-batean gaua agertu zen, eta Lurrek, – Geldi! ohiukatu eta Lurra bere betiko birak ematen hasi zen.

Eguzki eta Lur oso alai zeuden, eguzkia eta Lurra kontrolatzen zuten! Nolako txoria! Pentsatzen zuten, eta bai, nolako txoria.

Baina egun batean, Lurri pospolo bat erori zitzaion bere saguaren kaiolara, pospoloa suarekin. Eguzkiri deitu zion sua gelditzeko bere eguzkia menperatzeko boterearekin, baina Eguzkik nahiz eta saiatu, ezin zuen. Behin eta berriz saiatzen zen baina ezin zuen. Azkenean Lurren sagua hil egin zen. Lurrek pentsatu zuen Eguzkik ez zuela sua itzali nahi eta horregatik hil zela bere sagua. Lur Eguzkiri zaratak hasi zitzaion eta Eguzki Lurri ere bai, azkenean borroka ikaragarri baten ondoren, haserretu egin ziren.

Eguzkia ez zen ateratzen eta Lurra ez zen mugitzen. Herriko jendea bildurtuta zegoen, herrikoa ez, mundukoa. Denak euren etxeetan geratzen ziren elektrizitatearen indarra agortzen.

Indiarrek eguzkiaren dantza egiten zuten denbora guztian eguzkia irteteko. Beti esan ohi da Txinatarrek salto batera egiten baldin badute Lurra mugitu egingo dela, ezta? Ba, saiatu eta saiatu ari ziren ea lortzen zuten.

Lur eta Eguzki konturatu zirenean euren biengandik zer ari zen gertatzen, elkarri barkamena eskatu eta lagunak egin ziren.

Mundua berriro bere onera etorri zen, eta eurek biok ez zirela gehiago haserretuko, zin egin zuten.

JULEN ORDORIKA ETA AGER LAZAGA

L.H. 3. zikloa * "Sesenar egipziarra"

[Gure planetaren egoerak kezkatzen gaitu.
Mundua hobetzen danok saiatu behar gara egunero]

SESENAR EGIPZIARRA

Orain dela mila urte Egiptoko herri txiki eta pobre batean Sesenar izeneko mutiko gazte bat bere amarekin bizi zen Nilo izeneko ibaiaren hertzean.

Etxearen aurrean sua egiteko bere egur meta txikia zeukan eta bere arin lehortzen zebilen lurrean morroi hura. Etxe barruan lastozko ohe bi zeuzkaten eta ohe bien artean lokatzezko [illegible] zaharkitua zegoen. Ez zuten ezer gehiago.

Bere ama bihotzeko gaixotasunarekin zegoen. Behin Faraoiarengana joatea pentsatu zuen bere amarentzako sendabelarren diru eskatzera baina Faraoiak ezetz esan zion.

Orduan burumakur etxerantz abiatu zen. Amari ezetzaren berri eman zion eta honen egoera penagarria ikusita etxeolatik kanpo joan zen negarrez ez zuelako amarentzako [illegible] lanerik ikusten.

Hurrengo egunean ere joan zen Faraoiarengana eta berriro ere ezetza eman zion.

Etsita errekara joan zen aurpegia garbitzera. Garbitzen zegoela ураren hertzean, hainabera artean, zulo bat ikusi zuen eskailera batzuekin. Berandik jaitsi eta han ikusi zuen urrez betetako ganbara miragarri bat. Urrea hartzerakoan ganbara urez betetzen hasi zen. Bizkor atera zen handik, ziztu bizian. Lenengo egin zuena sendabelarren bila joatea izan zen. Dendan zegoela sendabelarrak eskatu zituen. Eman zizkionean zenbat diru zen galdetu zion baina ez zionez erantzuten urre piloa bertan utziz etxera abiatu zen korrika. Ailegatu zenean berandu zen ama hilda baitzegoen.

Zulo bat egin zuen eta bertan sartu zuen gorpua urrearekin eta bere ondasun guztiekin, berriro mundura itzultzerakoan zorte hobea izango zuelakoaren sinismenean. Eta honela bukatu zen Sesenarren istoria triste hura.

MIKEL CONDE DURÁN

L.H. 3. zikloa * "Erregina gaixoa"

[Irakurzalea eta kirolzale amorratua naiz.
Gainera, teknologi berriak ere gustoko ditut]

Erregina gaixoa

Aintzina, mitologiako hainbat izaki bizidun harrigarri batzuk bizi ziren erreinu batean, errege gazte eta umil bat bizi zen.

Erregea ezkonduta zegoen. Erregina bihotz oneko emakumea zen. Horregatik denek asko maitatzen zuten.

Bizi ziren lurraldea oso ederra zen, mendiak inguruan, itsaso urdin-urdina aurrean, zuhaitzez beteriko basoak eta bertan, era guztietako animaliak zeuden: azeriak, basurdeak, katagorriak, hegaztiak...

Herria begiratuz, alde bi agertzen ziren, batetik alde zaharra kalez beterik eta bestetik, alde berria, kale zabalagoekin. Baina, bai batean, bai bestean, herritarrak, lanean, oso pozik zeuden, umeak, zoriontsu, jolasean euren jostailuekin: sokak, egurrezko panpinak...

Egun batean, erreginak gaixotasun bitxi eta arriskutsua zeukala, herritarren belarrietaraino heldu zen.

Erregeak erreinuko azti eta mediku guztiei deitu zien, erreginaren gaixotasunari sendagaia aurkitzeko.

Hasieran ez zen batere erraza, osagileen artean adostasunik aurkitu ez zutelako. Horregatik froga oso desberdinak aukeratuz eta esperantzarik galdu gabe, era guztietako belarren infusioak eman zizkioten, baina alferrik.

Halako batean, azti zaharrena gogoratu zen beste erreinu batean gertatu zela gaixotasun berdina eta haren konponbide bakarra hau zela, elefante baten marfilezko letagin zatitxoa eta erreinuko mendi altuenaren tontorrean zegoen lore arrarotxoa behar zituela zukua egiteko.

Erregeak, bere soldaduei espedizio izugarri bat egiteko behar zituzten gauza guztiak prestatzeko agindua eman zien.

Agindutako moduan, erreinuko berrogeita hamar soldadu trebeenak, begi zorrotzeko hogeita bost arkulari, bost gizon jakintsu, zentzumen onena zuten beste bost gizon, sukaldari batzuk eta janariz betetako hainbat gurdiz osatutako taldea martxan jarri zen.

Lehenbizitan loraren bila joatea erabaki zuten, nahiz eta misio erraza ez izan, ez bakarrik urrun zegoelako, baizik eta lore oso bitxia eta arraroa zelako. Gainera, bera lortzea gaitza baitzen.

Bidai luzea zen legez, bertan oztopoak aurkitu zituzten: basurde eta hartz indartsu eta handiekin borrokan egin beharra. Borroka hauen ondorioz gizon batzuk hil ziren eta beste batzuk oxigeno faltagatik lurrera erori eta bertan gelditzen ziren, indarrak hartzerakoan beheruntz joateko.

Ibili eta ibili, gogorrenak mendi tontorrera iritsitakoan, elurretako erraldoi beldugarria lorea zaintzen ikusi zuten.

Orduan, arkulari trebeenak zorrotik atera zuen urrezko gezi bat eta eguzkiaren izpiak gezian sortutako disdira hain haundia izanik, erraldoia ikaratuta ihes egin zuen.

Berehala soldaduak lorea ebaki eta urrezko potoan sartu eta menditik jaisten hasi ziren letaginaren bila joateko.

Oihanera heldu zirenean mota askotako animaliak ikusi zituzten: jirafak, lehoiak, tigreak, elefanteak...

Baina haien artean ez zegoen elefante berezirik. Horregaitik oihana zeharkatu behar zuten bera aurkitzeko.

Begi zorrotzeko morroiak aurrean zeudela, toki guztiak begiratzen hasi ziren. Halako batean, zuhaitz baten azpian elefante bihurria ikusi zuten eta sareak hartu eta zarata egin barik ondoratu ziren. Denen artean sarea luzatu eta bere azpian elefantea harrapatu zuten. Berehala hankak lotu eta bere gainean jarrita letagin zatitxo bat kendu zioten. Letagina lortu ondoren elefantea askatu zuten bere bizimoduarekin jarraitu zedin.

Soldadu eta beste pertsona guztiak berehala gaztelurantz abiatu ziren. Heldu ondoren, aztiak lorea eta letagina uretan jarri eta berotu ondoren zukua atera zuen, erreginari emanez.

Egunak joan, egunak etorri, erregina geroago eta hobeto sentitzen zen, guztiz sendatu arte.

Aurrerantzean, erreinuko herritar guztiak landareak eta animaliak askoz geihago maitatu zituzten, euren erregina salbatu zutelako.